

HRA PRE DVOCH - novinka v Štúdiu Olympia

Tlačová správa, Bratislava, 14. februára 2023

Divadlo Nová scéna uvedie dňa 16. februára 2023 v Štúdiu Olympia premiéru hry významného amerického dramatika Tennessee Williamsa Hra pre dvoch. Komorná inscenácia ponúka brilantnú kresbu charakterov postáv, výnimočné herecké výkony Zuzany Haverda a Lukáša Pištu a moderný divadelný jazyk režiséra Tomáša Procházku. Ide o prvé uvedenie tejto hry na Slovensku i v Česku.

Významný americký dramatik Tennessee Williams patrí medzi najvýraznejších predstaviteľov psychologickéj drámy. Je držiteľom dvoch Pulitzerových cien a to za drámy Električka zvaná Túžba (1947) a Mačka na horúcej plechovej streche (1955). V prípade Hry pre dvoch posúva jej hranice bližšie k autorom absurdnej drámy (Ionesco, Beckett) a ako sa autor sám vyjadril, práve táto hra patrí k jeho najobľúbenejším. V charaktere postavy Clare môžeme nájsť črty jeho sestry Rosy, s ktorou mal veľmi blízky vzťah a ktorá trpela schizofréniou a v postave Feliceho autora samotného. Svetovú premiéru mala Hra pre dvoch (v origináli *The two – character play* alebo tiež *Out Cry*) v decembri 1967 londýnskom Hampstead Theatre.

Hra pre dvoch je priam detektívny príbeh dvoch hercov a súrodencov – Clare a Feliceho, v ktorom sa postupne odkrýva ich záhadná minulosť. Obaja spolu uviazli v divadle na konci ich turné po tom, čo ich opustila herecká spoločnosť. Clare a Felice ostávajú napospas jeden druhému, aby odohrali jedinú inscenáciu, ktorú v tomto zložení môžu hrať – Hru pre dvoch. Zdá sa však, že hra je oveľa bližšie realite, ako sa na prvý pohľad môže zdať a pomáha im prežiť ich vlastnú životnú traumu.

Inscenáciu svojím nezameniteľným rukopisom obohacuje „enfant terrible“ českého i slovenského divadla, mladý režisér žijúci v Prahe, Tomáš Procházka, ktorý na Slovensku režíruje po dlhšom čase. To, že si na realizáciu vybral práve text T. Williamsa, nebola náhoda:

„Moja úplne prvá réžia ešte v Bielom divadle bola Williamsova Električka zvaná Túžba. Inšpiroval ma k tomu dokument o herečke Viven Leigh a jej replika z tejto hry "Nechcem realitu, chcem čaro!" ma úplne zasiahla a omráčila. Keď mi Andrea Bučko ponúkla réžiu v Štúdiu Olympia, okamžite som myslel na Tennesseeho Williamsa. Hra pre dvoch ma uchvátila autorovým experimentálnym prístupom, človek má miestami pocit, že číta akúsi poetickú variáciu Čakania na Godota alebo nejaký málo známy titul Eugena Ionesca. Je to príbeh dvoch ľudí, alebo bytostí, ktoré nedokážu žiť vo svojej vlastnej koži a preto si vytvárajú rôzne charaktery a rôzne postavy, aby čo najviac oddialili svoju vlastnú bolestnú realitu. A je to aj príbeh dvoch traumatizovaných ľudí, ktorí sa nedokážu pohnúť z miesta a nevedia ako ďalej.“

Rozšifrovať všetky významy hry, ktorá vôbec nie je jednoznačná, bolo úlohou dramaturgičky Andrey Bučko: „Hra pre dvoch sa v čase, keď ju T. Williams napísal, stretla s rôznorodými reakciami i nepochopením. Vraj by ju dokázal rozlúštiť len psychoanalytik samotného Williamsa. No ako to býva s mnohými skvelými umeleckými dielami, iba predbehla svoju dobu a dnes ponúka hlboký obraz o spoločnosti, kedy sa téme duševného zdravia, traumy a závislosti venuje čoraz viac pozornosti. Hra môže priniesť zdieľanú skúsenosť pocitov, s ktorými sme sa mnohí pasovali aj počas pandémie koronavírusu, ale aj po správach o vojne na Ukrajine či o ekonomickej kríze. Má čo povedať v dnešnej dobe a môže prinavrátiť hlboký zážitok z intímneho kontaktu s hercom a silnou emóciou na komornej scéne.“

Hra pre dvoch je mimoriadnou hereckou príležitosťou pre dvojicu hercov. Hostujúca Zuzana Haverda prijala ponuku s nadšením:

„Už pred desiatimi rokmi sme si s Tomášom Prochádzkom hovorili, že by sme to raz chceli „spáchať“ a už vtedy som spoznala aj herca Lukáša Pištu. Tak som tajne dúfala, že by môjho brata mohol hrať práve on. Navyše s dramaturgičkou Andrejkou Bučko sme tiež už spolupracovali, poznáme sa zo štúdií na VŠMU, takže som sa nemala čoho báť. Až po prečítaní prekladu som chytla rešpekt, pretože je to naozaj veľké množstvo emócií aj textu. Textu náročného a krásneho zároveň. Verím, že nesklamem divadlo a divákov.“

Lukáš Pišta, člen domáceho hereckého súboru, si pochvaľuje skúšobný proces, ktorý bral ako príležitosť nadobudnúť väčšie činoherné skúsenosti: *Náročné na postave Feliceho bolo vlastne všetko, no najmä herecké strihy, zmena do iných postáv, udržanie tempa, maximálna sústredenosť. Bavila a priťahovala ma náročnosť textu, skúšalo sa mi fantasticky, Zuzka Haverda je skvelá herečka, režisér Tomáš Procházka mi veľa dal a spoluprácu s ním zaradujem medzi najkrajšie skúsenosti. Rovnako sa mi výborne spolupracovalo s Andrejkou Bučko, ktorá je krásny a talentovaný človek.“*

Divadlo Nová scéna nadväzuje touto inscenáciou na líniu inscenácií "Off Nová scéna" v Štúdiu Olympia, v ktorej dáva šancu aj novým divadelným žánrom a mladej generácii najtalentovanejších tvorcov. Veríme, že jedinečné výkony hercov Lukáša Pištu a Zuzany Haverda v réžii Tomáša Procházku presvedčia divákov o tom, že i náročnejšie texty sa dajú inscenovať zrozumiteľne a príťažlivo.

Obsadenie:

Felice: Lukáš Pišta

Clare: Zuzana Haverda

Autorský tím:

Autor: Tennessee Williams

Preklad: Zuzana Hekel

Réžia, scéna: Tomáš Procházka

Dramaturgia: Andrea Bučko

Kostýmy: Marína Žiaková

Autor hudby: Nikolaj Nikitin

Slovenská premiéra 16. februára 2023 v Štúdiu Olympia Divadla Nová scéna.

Kontakt: Zuzana Šebestová, PR DNS, 0918/972623 zuzana.sebestova@novascena.sk